

Tècniques per fer el pessebre popular a l'esplai

El que llegireu a continuació són tècniques molt conegudes en ambients pessebrístics que també poden servir per als pessebres populars que fem a l'esplai o a casa.

Per començar a fer el pessebre, la primera cosa que haurem de fer és estudiar les possibilitats que l'espai - gran o petit - ens dona. Haurem de pensar si hi volem fer un riu, si hem de posar-hi el refugi dels pastors, si podem fer-hi muntanyes al

fons, si podem fer-hi uns camps llaurats, etc... Pensarem també des de quin punt de vista s'ha d'observar. Vist i decidit això, la primera cosa que farem serà posar-hi el cel i després donar una mica de relleu a l'espai. Per exemple, el lloc on anirà la cova del naixement podem elevar-lo

una mica i, també, el refugi dels pastors, a l'altra extrem de pessebre, pot anar una mica elevat. Si volem fer uns camps, un riu o un camí, ho haurem de preveure i així, amb fustes i caixes, anirem marcant els relleus. Després ja ho taparem amb suro, molsa o terra i pedres.

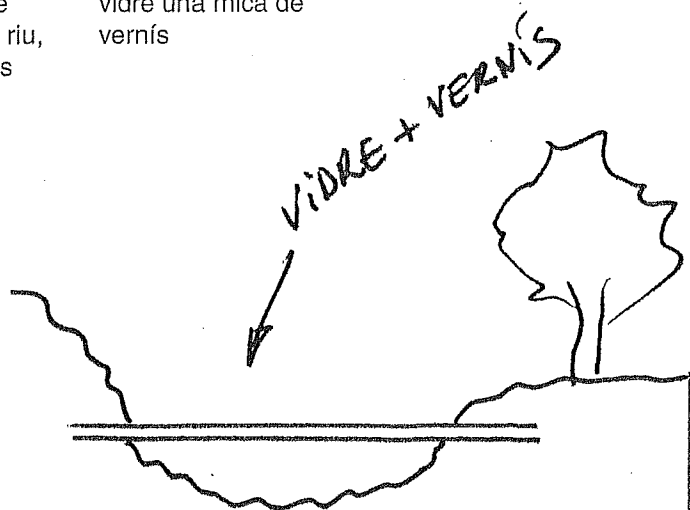

El riu

És una bona idea posar un riu o un estany en algun lloc del pessebre. Una manera fàcil i clàssica de fer el riu és amb paper de plata o bé amb un mirall, dissimulant els seus cantons amb molsa, pedres o amb suros petits. Una altra forma més elaborada de fer el riu és la següent: construeix amb l'ajuda d'uns llistons de fusta i amb guix - o bé amb terra i pedres - la mare del riu, de manera que després hi puguis

posar al damunt un tros de vidre transparent. Dissimula amb guix o amb molsa, terra i pedres els cantons del vidre. Quan estiguis a punt d'acabar el pessebre i no hagi de fer més pols, deixa lliscar per damunt del vidre una mica de vernís

transparent. Quan estigui a punt d'aixugarse, passa-hi un pinzell pel damunt per simular l'aigua en moviment. El vernís, el pots utilitzar sempre per simular humitat, en un racó, o bé un rierol o un bassal.

pedagogia
de la fe

2

Els arbres

La millor manera de fer arbres és utilitzant elements naturals ben seleccionats: branques de roure, romaní, farigola, grèvol, ginebró... Ens poden servir per fer els arbres dels primers termes. Per a arbres de segon terme caldrà buscar branques més fines; algunes arrels de plantes una mica retocades poden anar molt bé.

Per fer boscos de pins no molt llunyans usem branques ben ramificades al capdamunt de les quals posarem trossos de molsa, d'aquella més arissada, retallant-la una mica per donar-li forma.

Si es vol fer un xiprer, agafarem un tros de molsa ben fina, l'espolsarem de la terra que pugui tenir i la

deixarem assecar.

Quan estigui seca, li donarem forma cònica amb unes tisores i la clavarem a terra amb un tronc o bé un escuradents.

Per fer un bosc d'avets, pots utilitzar branques de bruc acabat de tallar. Perquè no li caigui la fulla, introduïx uns moments cada tros de bruc, convenientment tallat en forma d'avet, en un pot de làtex. D'aquesta forma, les petites fulles del bruc no es desprendran del tronc i conservaran el seu color verd. Per

clavar els avets a la muntanya has d'haver fet prèviament alguns forats amb una barrina petita.

Normalment n'hi ha prou amb posar arbres en el primer i segon terme del pessebre. Pensa en triar ben bé les branques que utilitzaràs, més grosses per als arbres del davant i més petites per als del darrera. Compara els arbres amb les figures que hi has de posar a prop per tal que no resultin molt desproporcionats.

3

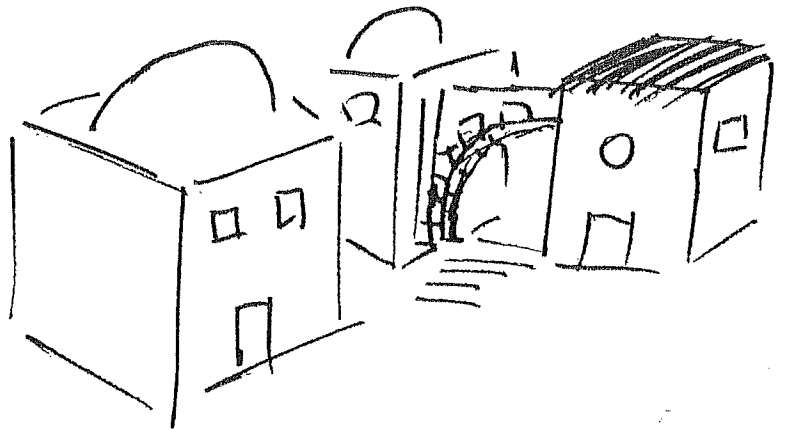
Les cases

Pensa en construir algunes cases formant un poble en la llunya-nia. Recorda que si ambientes el paisatge en un entorn jueu, les cases seran ben diferents que si vols fer-hi un entorn més semblant al nostre.

Les cases jueves d'aquella època eren d'una sola planta, sovint amb un terrat al qual s'accedia per una escala exterior. A vegades tenien un sostre en forma de mitja esfera. Aquestes cases es

poden construir fàcilment tallant trossos de porexpan en forma de cub, de diferents mides als quals enganxarem mitges esferes, també de porexpan. Abans de pintar les cases es pot aplicar una capa fina de massilla de pintor. Per fer cases de tipus català només cal que et fixis com són les masies del teu entorn i intentis fer-les igual.

Per construir-les, pots utilitzar cartró, fusta, suro, guix,... junts o separats. Primer, dibuixa't com vols que sigui la casa i després talla les peces segons les mides, enganxa-les, pinta-les i llestos! Per fer les teulades pots utilitzar cartó ondulat. Pensa en no trencar les proporcions; les cases que queden lluny han de ser petites.

4

Les muntanyes

Les dels pessebres populars se solen fer amb suro i molsa. Si teniu molt d'espai podeu fer les muntanyes de darrer terme amb guix. Per això cal primer que bastiu una estructura amb llistons o bé amb porexpan o amb qualsevol cosa que doni volum i no pesi i després l'aneu cobrint amb roba de sac o retalls de roba basta xopada amb guix més aviat líquid.

Un cop seca aquesta primera part, podeu anar afegint més guix i amb les eines aneu treballant camins, barrancs, ponts, etc. Un cop estigui ben sec, passeu a pintar-les amb colors suaus, sempre fixant-vos molt bé de quin color són

les muntanyes llunyanes que coneixeu. És un bon detall posar unes bombetes entre les darreres muntanyes i el cel, sempre ajuda a donar profunditat al pessebre.

5

La palla

Una mica de palla a l'establia o bé al refugi dels pastors sempre ajuda a crear un ambient molt càlid i agradable, però atenció, cal mantenir sempre les proporcions! Si agafem palla normal i la tallem petita, al costat de les figures encara semblarà gran. La millor solució és agafar espart, d'un fregall, per

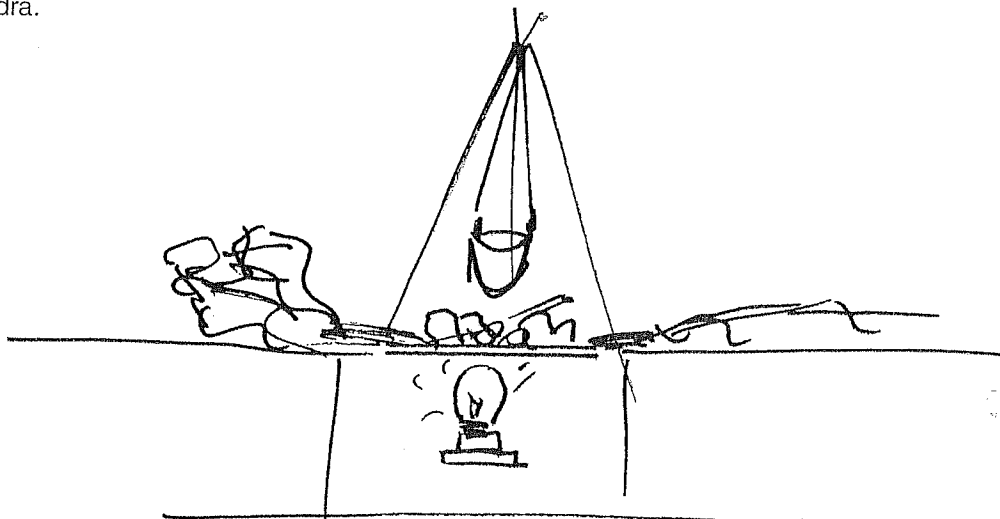
exemple, i tallar-lo ben petit a sobre d'un paper de diari, remenar-lo una mica amb els dits i ja tindrem a punt un munt de palla de la mida adequada per a les figures. Pel mateix procediment, pots fer bales de palla o un paller.

6

El foc

Si vols que et quedi un foc ben real amaga una bombeta sota el terra d'on vulguis fer el foc, de manera que no quedi sense ventilació; al damunt posa-hi un tros de vidre i un paper de cel-lofan vermell. Amb terra i pedres tapa tot el que no vulguis que es vegi, delimitant així l'espai del foc. Posa pel damunt uns trossos de sal gruixuda amb una mica de cendra.

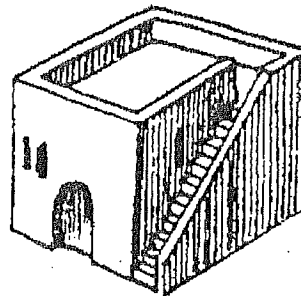
Els troncs de la llenya que hauràs tallat prèviament, embolica'ls amb uns trossos de paper de seda o de fumar, i amb un retolador pinta'l una mica per dissimular-lo. Amb el llum vermell, semblaran brases.

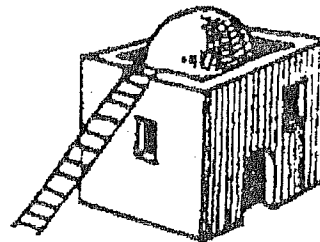
Detalls

Penseu en construir les eines, les gerres d'argila, els cistells de fruita, un marge de pedres, un camp de tomaqueres, i tots els detalls que pugueu. Com més detalls té un pessebre més crida l'atenció. Cal desvetllar molt l'enginy per construir coses tan petites.

Treballem en equip

La construcció d'un pessebre popular pot ser tasca de tot el centre d'esplai. Cal que hi hagi un projecte comú, però la feina pot repartir-se molt bé per les diferents colles; els més petits han de fer feines més senzilles en les quals no hagin d'utilitzar el cúter; per exemple, poden construir un bosc de pins tal com hem explicat abans.

Més informació

Algunes tècniques més, però sobretot recursos per a treballar el pessebre com a centre d'interès, les podeu trobar al Dossier núm. 6 "El Pessebre a l'esplai" editat pel MCEC, l'any 1996.

